

Vervolgacties meest kansrijke fietsroutes

Algemeen	
Aan	DO en PFHO Fysiek Domein Gooi- en Vechtstreek
Van	Pieter Arends, Frans Hasselaar, Kasper Janssen
Datum	21 april 2021
Verspreiden	Ja
Kenmerk	

Dit memo dient als voorstel op hoofdlijnen hoe verder invulling te geven aan de vervolgacties voor doorontwikkeling van het fietsnetwerk in Gooi en Vechtstreek.

Stappen tot nu toe

De afgelopen jaren zijn voor de verdere ontwikkeling van het fietsnetwerk in de regio Gooi en Vechtstreek onder andere de volgende stappen gezet:

- In 2018 zijn in MRA-verband de belangrijkste fietsroutes vastgesteld, de zogenoemde Metropolitane fietsroutes. In Gooi en Vechtstreek lopen twee van deze routes, namelijk Hilversum - Amsterdam Centraal en Almere - Amsterdam Zuidoost.
- In september 2019 is op bestuurlijk niveau een overeenkomst gesloten met de intentie te werken aan een aantal fietsroutes binnen de regio Gooi en Vechtstreek. De overeenkomst is ondertekend door de gemeenten binnen de regio en de provincie Noord-Holland
- In 2020 is door RoyalHaskoningDHV een onderzoek gedaan met als uitkomst de routes van een aantal fietsverbindingen, een prioritering (meest kansrijke routes), inschattingen van kosten o.b.v. kengetallen en voor een aantal deeltrajecten een schetsontwerp.
- Gemeenten werken aan de verbetering van fietsinfrastructuur.

Actie nodig om kansen te benutten

De resultaten van het onderzoek van RoyalHaskoningDHV vraagt om een verder vervolg. Ook de kansen die er zijn met de cofinanciering van fietsroutes door de provincie Noord-Holland en het initiatief van het Rijk om tot een Nationaal Toekomstbeeld Fiets te komen, maken het belangrijk om tot verdere uitwerkingen te komen om daarmee kansen te verzilveren. Onlangs is een voortgangsrapportage opgesteld door de MRA voor de Metropolitane fietsroutes. Op basis daarvan is ook aangegeven dat de voortgang in Gooi en Vechtstreek beter kan. Zij, en ook de provincie Noord-Holland, hebben aangegeven daar bij te willen helpen. Dan moet wel duidelijk zijn waar de belemmeringen zitten.

Wat is er nodig

De gemeenten binnen de regio Gooi en Vechtstreek hebben onvoldoende middelen om flink te investeren in het fietsnetwerk. De cofinanciering door de provincie en eventuele middelen n.a.v. het Nationaal Toekomstbeeld Fiets zijn essentieel om te investeren. Dat betekent dat het belangrijk is voor de komende jaren een aantal projecten voorbereid te hebben op een dusdanige wijze dat zij rijp zijn voor aanvraag van cofinanciering. Daar is concreet voor nodig:

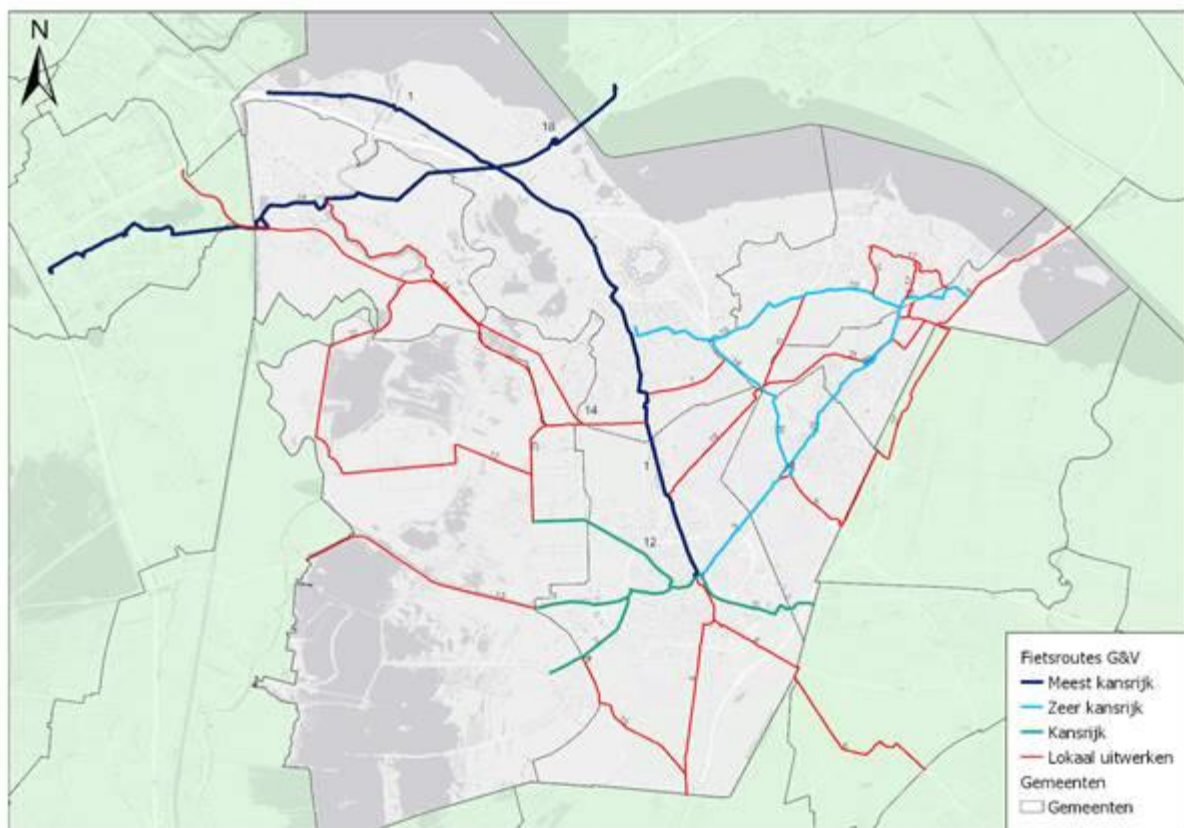
- Selectie prioritaire projecten tot 2027
- Gezamenlijke financiering van de aanpak
- Schetsontwerpen

- SSK-kostenraming
- Bestuurlijke vastlegging van de tracés als zijnde doorfietsroutes (om in aanmerking te komen voor 80% subsidie vanuit de provincie)

Aanvullend zullen de gemeenten financiële middelen moeten gaan reserveren voor de eigen bijdrage.

De inventarisatie van RoyalHaskoningDHV heeft een eerste prioritering (meest kansrijke routes) opgeleverd die samen met de regiogemeenten, provincie Noord-Holland en MRA verder uitgewerkt dient te worden. De meest kansrijke routes uit het rapport van RoyalHaskoningDHV zijn:

- Amsterdam – Almere
- Amsterdam – Hilversum
- Huizen – Naarden/Bussum
- Huizen – Hilversum
- A1-route tussen Bussum, via Crailo naar Laren (aansluiting A1)
- Hilversum – Baarn: Verbinding met ziekenhuis.
- Verbeteren routes Hilversum – Wijdemeren inclusief verbinding naar Media Park

De MRA wil graag helpen om tot vervolgacties te komen, maar heeft aangegeven het belangrijk te vinden dat duidelijk is waar de belemmeringen zitten. Op basis van gesprekken met een aantal betrokkenen komt naar voren dat belemmeringen zijn:

- Beperkte financiële middelen
- Prioriteit ligt eerder bij lokale vraagstukken dan regionale routes
- Investeren in fietsroutes lukt meestal alleen als het kan meeliften op beheer en onderhoud
- De capaciteit bij gemeenten is beperkt en ook capaciteit voor het organiseren van het bovengemeentelijk proces is beperkt

Hierna volgt een voorstel voor de aanpak van de vervolgacties. In die aanpak worden de belemmeringen zoveel mogelijk weggenomen.

Aanpak vervolgacties

Verdere planvorming routes

Het voorstel is om voor een aantal (delen van) fietsroutes uit de hierboven genoemde inventarisatie van het onderzoek van RoyalHaskoningDHV de planvorming verder uit te werken, dusdanig dat deze voldoet aan de eisen van de aanvraag voor cofinanciering (zoals hiervoor geschetst). Daarbij wordt dan routegewijs gewerkt. Dit betekent dat een adviesbureau (geselecteerd n.a.v. een meervoudige aanbesteding) de opdracht krijgt voor alle routes. Vervolgens worden de verdere uitwerkingen gemaakt per route, ondersteunt door een werkgroep vanuit de wegbeheerders van die route. Voor het organiseren van het proces is er een procesbegeleider. Resultaat van de uitwerkingen moet zijn:

- Bepalen van de exacte route (waar loopt het tracé)
- Bepalen welke delen van de route worden uitgewerkt (in de basis gehele route, maar wellicht zijn er delen die op korte of middellange termijn echt nog niet gerealiseerd worden)
- Uitwerken van de route(delen) met schetsontwerpen en SSK-ramingen
- Uitvoeringsprogrammering opstellen, mede o.b.v. planning beheer en onderhoud van de wegbeheerders
- Bestuurlijke vastlegging van de tracés als zijnde doorfietsroutes (om in aanmerking te komen voor 80% subsidie vanuit de provincie)

Reserveren financiële middelen

Het is ook nodig financiële middelen te reserveren voor de realisatie van de prioritaire routes. De voorgestelde aanpak zal inzichtelijk maken wat de benodigde investeringen zijn per wegbeheerder, en wat cofinanciering van Provincie Noord-Holland en mogelijk het Rijk kan bijdragen. In de verschillende begrotingen dient tot 2027 structureel aandacht te komen voor de realisatie van de prioritaire projecten.

Inzet voor vervolgacties

Voor bovenstaande aanpak zijn capaciteit en financiële middelen nodig. Hieronder per onderdeel de gevraagde inzet/middelen en een voorstel wie bijdraagt:

- Ambtelijke deelname van gemeenten in werkgroepen per route (als je wegbeheerder van die route bent); iedere wegbeheerder levert die inzet.
- Kosten adviesbureau voor uitwerken route (€ 50.000 per route¹, bij vier routes dus € 200.000): voorstel is de provincie Noord-Holland te vragen de helft van deze kosten bij te dragen en de andere helft door de regio Gooi en Vechtstreek (€ 40.000) en per gemeente € 10.000 (€ 60.000)
- Inzet procestrekker: de MRA heeft aangeven te willen helpen, het voorstel is hen te vragen of zij een procestrekker kunnen organiseren. De procestrekker organiseert de samenwerking van gemeenten, regio, provincies en MRA spant zich in om per route tot afspraken te komen over realisatie en financiering. Dit is een persoon die snapt hoe gemeenten en provincies werken (in besluitvorming en financiering), affiniteit heeft met fietsen en vooral een proces en besluitvorming tussen overheden kan organiseren.

Het is een bewuste keuze om per gemeente in de planvorming een bijdrage van € 10.000 te vragen. De ervaring is dat meebetalen aan een project/planvorming een goede indicator is voor betrokkenheid en intentie om ook daadwerkelijk tot realisatie van fietsroutes te komen.

¹ De lengte en complexiteit van de inpassing van de route zijn bepalend voor de kosten van het onderzoek. Ervaring leert dat dergelijke onderzoeken tussen € 25.000 - € 50.000 kosten. Dit betekent dat er minimaal 4 routes uitgewerkt kunnen worden. Vanwege het bestaande voorwerk dat al is gedaan, is de verwachting dat het aantal routes dat uitgewerkt kan worden naar boven zal uitvallen.

Welke routes

De vraag is welke kansrijke routes worden uitgewerkt. Tijdens de eerste editie van de 'Regiotafel Fiets - Gooi- en Vechtstreek' op 21 april 2021, waar afgevaardigde ambtenaren van alle betrokken gemeenten en Provincie Noord-Holland aanwezig waren, is consensus bereikt over de routes waar in ieder geval op ingezet moet worden. Een aantal overige routes die zijn besproken, maar (nog) geen prioriteit genieten, zijn ook vermeld in de onderstaande tabel.

Geprioriteerde routes	Overwegingen
Amsterdam – Almere	Hoge prioriteit vanuit afspraken in MRA-verband (Metropolitane fietsroute)
Amsterdam – Hilversum	Hoge prioriteit vanuit afspraken in MRA-verband (Metropolitane fietsroute)
Huizen – Naarden/Bussum	Belangrijke verbinding voor het regionale netwerk. Uitwerking van exacte tracé sterk afhankelijk van draagvlak bij bestuur, raad en omwonenden. Hierdoor voor aanvang studie expliciet aandacht nodig voor proces. Op grondgebied Huizen veel raakvlakken met verbinding Huizen – Hilversum, waardoor koppelkansen aanwezig zijn (tracés, proces, communicatie)
Huizen – Hilversum	Belangrijke verbinding voor het regionale netwerk. Uitwerking van exacte tracé sterk afhankelijk van draagvlak bij bestuur, raad en omwonenden. Hierdoor voor aanvang studie expliciet aandacht nodig voor proces. Op grondgebied Huizen veel raakvlakken met verbinding Huizen – Naarden/Bussum, waardoor koppelkansen aanwezig zijn (tracés, proces, communicatie)
Verbeteren routes Hilversum – Wijdmeren inclusief verbinding naar Media Park	Hier valt veel winst (vooral t.a.v. verkeersveiligheid) te behalen. Op grondgebied Wijdmeren voornamelijk oplossen knelpunten (waarvan een groot aantal op provinciaal areaal), op grondgebied Hilversum grotere aanpassingen gewenst (aanpassingen rotondes, fietsstraten etc.). Routes hebben prioriteit bij zowel Hilversum als Wijdmeren
Overige routes	
A1-route tussen Bussum, via Crailo naar Laren (aansluiting A1)	Belangrijkste knelpunt is ondertunneling ter hoogte van knooppunt Crailo. Omdat de ondertunneling afhankelijk is van de knooppuntontwikkeling en in andere trajecten wordt gezien, geniet deze route nog geen prioriteit in de voorliggende aanpak.
Hilversum – Baarn: Verbinding met ziekenhuis.	Wordt opgepakt door provincie Utrecht en Hilversum. Deze kan in de aanpak mee tegen relatief weinig kosten (indien daar ruimte voor is) maar geniet geen prioriteit.
Aanvullend: Hilversum – Utrecht	Provincie Utrecht start momenteel een onderzoek naar deze doorfietsroute. Provincie Noord-Holland heeft op een groot onderdeel van haar eigen areaal al een project gepland. Deze kan in de aanpak mee tegen relatief weinig kosten (indien daar ruimte voor is) maar geniet geen prioriteit.

Planning

Voorstel is voor de zomer tot afspraken te komen over de vervolgaanpak (vastleggen van dit voorstel in PVVB). Vervolgens in de zomer een procestrekker en een adviesbureau aantrekken zodat verdere uitwerking in september kan beginnen en begin januari gereed is. Voor afspraken over realisatie mikken we op net na de gemeenteraadsverkiezingen.

Voorstel

De provincie Noord-Holland is bereid hun bijdrage van € 100.000 te leveren voor de studie. De MRA probeert een procestrekker te organiseren (nog geen definitieve toezegging). Binnen de Regio Gooi en Vechtstreek is € 40.000 gereserveerd voor de studie. Het voorstel is dat iedere gemeente (exclusief Weesp gezien overgang naar Vervoerregio Amsterdam) ieder € 10.000 bijdraagt aan de studiekosten om daarmee commitment te tonen. Een beperkte bijdrage om te zorgen dat de provincie en MRA flink willen ondersteunen. Daarmee de voorstellen:

1. Instemmen met studie naar ontwerp en kostenraming geprioriteerde fietsroutes zodat deze gereed zijn voor aanvraag cofinanciering, conform hierboven beschreven aanpak
2. Instemmen met een bijdrage van € 10.000 per gemeente (t.o.v. totale kosten van € 200.000 + inzet procestrekker) voor de kosten van de studie